

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

DIREKTORAT ZA JAVNO NAROČANJE

Sektor za sistem javnega naročanja

Tržaška 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 18 80

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

Številka: 010-11/2019/2

Datum: 8. 1. 2019

Zadeva: Odgovor na pobudo, dano preko spletnega orodja predlagam.vladi.si

Zveza: Predlog 9620-10: Javna naročila (razpisi) - trajna objava ponudb in pogodb

Spoštovani,

dne 4. 1. 2019 ste nam v reševanje odstopili predlog 9620-10: Javna naročila (razpisi) - trajna objava ponudb in pogodb, podan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si.

Predlog se glasi:

»Predlagam, da postanejo javna naročila bolj transparentna in da se da javnosti na voljo trajen dostop do vseh ponudb in pogodb. Namreč sedaj je tako, da je samo omejen čas na voljo javni vpogled (v času odpiranja ponudb), nato pa lahko dostopajo samo tisti, ki so sodelovali pri razpisu, ne pa širša javnost.«

V nadaljevanju podajamo odgovor:

Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18, v nadaljevanju: ZJN-3) vpogled v ponudbe ureja v 35. členu, javno odpiranje ponudb pa v 88. členu. V nadaljevanju pojasnujemo, da gre za dva različna instituta določena v ZJN-3, dodatno pa pojasnujemo še vpogled v informacijo javnega značaja, ki jo ureja Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18; v nadaljevanju: ZDIJZ).

V zvezi z zaupnostjo in vpogledom v ponudbo je v prvem odstavku 35. člena ZJN-3 določeno, katere informacije je naročnik dolžan varovati in jih ne sme razkriti (poslovna skrivnost, osebni in tajni podatki), v drugem odstavku pa, kateri podatki so ne glede na določila prvega odstavka javni, torej katere so tiste informacije, ki jih gospodarski subjekt ne more označiti kot poslovno skrivnost oziroma so kljub morebitni takšni oznaki javni.

Četrty odstavek tega člena nadalje določa, da vsí dokumenti (razen tistih delov, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, osebne ali tajne podatke) po pravnomočnosti odločitve predstavljajo informacijo javnega značaja, torej postanejo javni. Kateri so ti vsi dokumenti, izhaja iz definicije »dokumenta v zvezi z oddajo javnega naročila«, ki v skladu z deveto točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3 pomeni vsak dokument, ki ga pripravi oziroma navaja naročnik, da opiše ali določi

elemente javnega naročila ali postopka naročanja, vključno z obvestilom o javnem naročilu, predhodnim ali periodičnim informativnim obvestilom, kadar se uporablja kot sredstvo za objavo povabila k sodelovanju, tehničnimi specifikacijami, opisnim dokumentom, predlaganimi pogoji javnega naročila, formati dokumentov, ki jih predložijo kandidati in ponudniki, informacijami o splošno veljavnih obveznostih in kakršnimi koli dodatnimi dokumenti ter vključno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila.

V petem odstavku 35. člena ZJN-3 je urejen način vpogleda v ponudbe pred nastopom pravnomočnosti odločitve. Naročnik je tako dolžan zagotoviti vpogled v ponudbo izbranega ponudnika vsem ponudnikom, če ni opravil popolnega pregleda vseh ponudb oziroma le tistim ponudnikom, ki so oddali dopustno ponudbo, če je popoln pregled ponudb izvedel. Ta dolžnost je naročniku naložena, če je bila zahteva podana v dveh (v primeru postopka oddaje naročila male vrednosti) oziroma treh (v primeru vseh ostalih postopkov javnega naročanja) delovnih dneh po objavi odločitve. Če je bila zahteva podana kasneje, te dolžnosti naročnik nima.

Dodatne informacije glede vpogleda v ponudbe so dostopne tudi na povezavi: http://www.djn.mju.gov.si/resources/files/Stalisca/2018/ZJN-3%20vpogled_v_ponudbe.pdf.

Ureditev, kot jo pozna ZJN-3, je povsem skladna tudi z Direktivo 2014/24/EU oziroma je celo strožja. Slednja namreč določa (le) obveznost naročnika, da obvesti zavrženega ponudnika o razlogih za njegovo zavrnitev, le ponudnika, ki je oddal dopustno ponudbo pa mora obvestiti tudi o značilnostih in prednostih izbrane ponudbe.

Nadalje pojasnjujemo še, da je potrebno razlikovati med vpogledom v ponudbo v skladu s 35. členom ZJN-3 ter javnim odpiranjem ponudb po četrtem odstavku 88. člena ZJN-3. Glede javnega odpiranja ponudb pojasnjujemo, da je le-to v sistemu e-JN izvedeno popolnoma samodejno v času, ki ga določi naročnik pri pripravi javnega naročila v sistemu e-JN. Na odpiranju ponudb se razkrije (zgolj) imena ponudnikov, ki so oddali ponudbo, podatek ali gre za variantne ponudbe (če je to primerno) in ponudbeni predračun oziroma vrednost ponudbe oziroma tisti predračun (rekapitulacija), ki ga ponudnik naloži. Ponudniki in ostala javnost lahko v predvidenem roku (48 ur) za javno odpiranje ponudb pregledajo prispele informacije oziroma dokumente ponudnikov (torej imena ponudnikov, ki so oddali ponudbo ter ali gre za variantne ponudbe (če je to primerno) in ponudbeni predračun oziroma vrednost ponudbe). Po poteku roka za javno odpiranje ponudb na zavihku aktualnih javnih naročil vpogled v te informacije oziroma dokumentacijo zunanji javnosti ni več omogočen, ponudniki, ki so oddali ponudbo za predmetno javno naročilo, pa lahko konkurenčne ponudbe vidijo do zaključka postopka oddaje javnega naročila. Pomembno je poudariti, da si lahko javnost vse predračune, ki so vidni na javnem odpiranju, prenese na računalnik in jih pregleduje tudi potem, ko se aplikacija za javnost zapre. Kljub temu pa je 48 urna dostopnost do podatkov, ki so na voljo tudi javnosti v okviru javnega odpiranja ponudb, bistvena dodana vrednost elektronskega javnega naročanja, zlasti glede na prejšnjo ureditev, kjer je odpiranje potekalo fizično in je običajno trajalo le nekaj minut, kjer je javnost, če je podatke želela pridobiti, morala prisostvovati ob natančno določenem trenutku.

Navezujoč se na zgoraj navedeni četrti odstavek 35. člena ZJN-3 pa glede javnosti dokumentov v zvezi z oddajo javnega naročila po pravnomočnosti odločitve, pojasnjujemo še, da ta del ureja ZDIJZ. V skladu s 4. členom ZDIJZ gre za informacijo javnega značaja za katero je v skladu s 5. členom določeno načelo prostega dostopa, kar pomeni, da so informacije javnega značaja prosto dostopne pravnim ali fizičnim osebam (v nadaljnjem besedilu: prosilci).¹ Vsak prosilec ima na svojo zahtevo pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja tako, da jo pridobi

---

¹ Prvi odstavek 5. člena ZDIJZ.

na vpogled, ali da pridobi njen prepis, fotokopijo, ali njen elektronski zapis, prav tako pa ima vsak prosilec pravico, da pod enakimi pogoji kot druge osebe pridobi pravico do ponovne uporabe informacij v pridobitne ali nepridobitne namene.² Nadalje je določeno, da organ mora v čim večji meri zagotavljati informacije javnega značaja v elektronski obliki, vendar ni dolžan za potrebe ponovne uporabe informacij javnega značaja zagotavljati pretvorbe iz ene oblike v drugo ali zagotoviti izvlečkov iz dokumentov, kadar bi to pomenilo nesorazmeren napor izven preprostega postopka ter tudi ne nadaljevati z ustvarjanjem določenih informacij samo zaradi ponovne uporabe s strani drugih organov ali drugih oseb.³ Glede zavrnitve dostopa do informacij javnega značaja pa je določeno, da organ lahko prosilcu izjemoma zavrne dostop do zahtevane informacije, če prosilec z eno ali več funkcionalno povezanimi zahtevami očitno zlorabi pravico dostopa do informacij javnega značaja po tem zakonu oziroma je očitno, da so zahteva ali zahteve šikanoznega značaja.⁴

V dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila spadajo tudi pogodbe, pri čemer so vse pogodbe sklenjene na podlagi javnih naročil, javno in transparentno objavljene na portalu javnih naročil. V petem odstavku 10a. člena ZDIJZ je določeno, da registrirani zavezanci iz 1. člena in drugega odstavka 1.a člena tega zakona, ki nastopajo kot naročniki, koncedenti ali javni partnerji, v roku 48 dni od oddaje javnega naročila, podelitve koncesije ali izbire izvajalca javno-zasebnega partnerstva na podlagi postopka, ki ga urejajo zakoni, ki urejajo javno naročanje, koncesije ali javno-zasebno partnerstvo, objavijo javno dostopne informacije javnega značaja iz pogodbe o izvedbi javnega naročila, koncesijske pogodbe oziroma pogodbe o javno-zasebnem partnerstvu. Te informacije se objavijo na spletnih straneh, ki so namenjene izvajanju elektronskega javnega naročanja, v strojno-berljivem formatu. Način, možne formate in mesto objave določi minister, pristojen za upravo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

Pomembna razlika med omenjenima »vpogledoma« je, da je namen vpogleda po 35. členu ZJN-3 zlasti v zagotavljanju potrebnih informacij z namenom uveljavljanja pravnega varstva v postopku javnega naročanja v skladu z Zakonom o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-11 in 60/17; v nadaljevanju: ZDIJZ), pri vpogledu oz. pridobivanju informacij po ZDIJZ pa se zagotavlja transparentnost in javnost delovanja javnih organov.

Glede zagotavljanja transparentnosti v postopkih javnega naročanja omenjamo še, da je z ZJN-3 uveden tudi sistem vročanja odločitev o oddaji javnega naročanja preko portala javnega naročanja, kar bistveno skrajšuje čas trajanja oddaje naročila, obenem pa povečuje transparentnost poslovanja javnega sektorja, saj so vse odločitve javno dostopne na omenjenem portalu. Slednji je bil z normativno prenovo sistema javnega naročanja tudi prenovljen, in sicer so bili prenovljeni obrazci za objave obvestil v zvezi s postopki javnega naročanja, dodane so bile nove funkcionalnosti, ki javnosti in naročnikom omogočajo lažje spremljanje objavljenih naročil, izdelavo statističnih poročil in grafičnih prikazov po različnih parametrih. V okviru novih funkcionalnosti je zlasti pomemben dosje naročila, ki naročnikom in ponudnikom omogoča vpogled v vsa dejanja v določenem postopku javnega naročila na enem mestu in prenos podatkov med obrazci. ZJN-3 je tudi uredil novo obveznost za evidenčna naročila, kjer je potrebno enkrat letno objaviti ne zgolj statistične podatke, temveč za vse pogodbe nad 10.000 EUR tudi komu so bile oddane, kaj je predmet in za kakšen denar. Že v letu 2015 pa je bila vzpostavljena informacijska rešitev Statist, ki javnosti omogoča ažurno spremljanje oddanih javnih naročil v Republiki Sloveniji. Na enem mestu so zbrane informacije o oddanih javnih naročilih, ki jih je mogoče pregledovati za uporabnika prijaznejšim načinom, ki

² Drugi in tretji odstavek 5. člena ZDIJZ.

³ Četrty odstavek 5. člena ZDIJZ.

⁴ Peti odstavek 5. člena ZDIJZ.

vključuje tudi grafične prikaze, hkrati pa je mogoče po različnih parametrih priti do vseh pomembnejših podatkov o porabi javnih financ za vse naročnike v izbranem obdobju, podatke izvoziti in jih obdelovati.

V zvezi s konkretnim predlogom: *»da se da javnosti na voljo trajen dostop do vseh ponudb in pogodb. Namreč sedaj je tako, da je samo omejen čas na voljo javni vpogled (v času odpiranja ponudb), nato pa lahko dostopajo samo tisti, ki so sodelovali pri razpisu, ne pa širša javnost«*, tako na podlagi vsega zgoraj navedenega najprej ugotavljamo, da obstoječa zakonodaja že zagotavlja izjemno visoko raven transparentnosti in da so vse pogodbe že danes javno dostopne. Z razkrivanjem preveč informacij (torej ne samo predračuna) glede ponudb, pa bi lahko prišlo tudi do izkrivljanja konkurence med ponudniki na trgu, saj bi na ta način lahko poznali prednosti in specifikke ostalih ponudnikov, hkrati pa bi bilo oteženo zagotavljanje varovanja poslovnih skrivnosti, osebnih in tajnih podatkov. Takšno stališče izhaja tudi iz sodne prakse sodišča EU, npr. v zadevi Varec C450/06. Ministrstvo za javno upravo pa predlog, da bi lahko poleg ponudnikov tudi ostala javnost neomejeno (in ne le omejenih 48 ur) dostopala do informacij oziroma dokumentov ponudnikov, ki so predmet javnega odpiranja ponudb (torej imena ponudnikov, ki so oddali ponudbo ter ali gre za variantne ponudbe (če je to primerno) in ponudbeni predračun oziroma vrednost ponudbe) ocenjuje kot ustrezen in bo preučilo možnosti za tehnično implementacijo takšne rešitve.

Sašo Matas
Generalni direktor

Pripravila:
Anja Novak, mag.prav.
svetovalka

Vročiti:
- gp.ukom@gov.si